

A MAGYAR FORRADALMI MUNKÁS-PARASZT KORMÁNY  
TITKÁRSÁGA

VB. Igazgatási Osztály.

Szám: 8-12/1959.II.

~~Eln. 129/1959~~  
~~J. Vékony e.~~  
~~Szigörcs vártant.~~  
Tárgy: az 1957. évi 32. sz. tvr.  
értelmezése.  
Melléklet: 1 db.

Országos Találmányi Hivatal Vezetőjének  
B u d a p e s t.

A fővárosi tanács VB. igazgatási osztályának az 1957. évi 32. sz. tvr. értelmezésével kapcsolatos felterjesztését csatoltan megküldöm.

Kérem, hogy a felterjesztésben foglaltakkal kapcsolatosan állást foglalni sziveskedjék és állásfoglalását küldje meg a Kormány Titkárság VB. Igazgatási Osztályának.

Kérem, hogy állásfoglalását soronkívül tegye meg.

KIADOMÁNY HITELESÍTÉS: 1959. augusztus hó 18.

Dr. Varga József s.k.



*Mellé*

Magyar Országos  
Levéltár

XIX-A-9-a 129/1959 4/d



Budapest Főváros Tanácsa VB. III./igazgatási/ osztály.

44.412/1959.

Tárgy: Az 1957. évi 32. sz. tvr.  
értelmezése.

A Magyar Pénzürelvi Munkás-Paraszat Kormány Titkársága  
VB. Igazgatási Osztály  
B u d a p e s t .

Az 1957. évi 32. sz. tvr. végrehajtása során egyes kérdésekben - a jog-  
szabályi rendelkezés hiányossága következtében - szükségessé mutatko-  
zik egységes álláspont kialakítása:

1./ Az 1/1957. /VI.2./ P.M.-I.M. sz. együttes rendelet 23. §-a alapján a  
külföldre távozott személyt megillető szabadalmi oltalomban része-  
sített találmányokra, szerzői jogra és hasznélvezeti jogra vonat-  
kozóan tartalmaz szabályozást, azonban nem rendelkezik az e jogok-  
ból származó vagyoni jogosítványokról. Osztályunknál mint másodfoku  
hatóságnál az a gyakorlat alakult ki, hogy a fenti jogokból szár-  
mazó vagyoni jogosítványok /szerzői jogdíj, újítási és találmányi  
díj stb./ a díszidőlt személy vagyont képezték abban az esetben,  
ha a mire vonatkozó szerződés megkötése, az újítás, a találmány be-  
jelentése, a díszidőlt megelősően történt. Ezzel a bejelentéssel  
ugyanis a díszidőlt már igényt szerzett a szerzői stb. jogdíjra  
és így ez a pénzüsség, mint az országhatár átlépése időpontjában  
megvolt vagyon, átszállhat az egyébként igényjogosult hozzátartozók-  
ra.

Ellenkez magyarázat esetén ugyanis a pénzüsség nem az itthon marad  
hozzátartozókat, hanem a jogellenesen külföldre távozott személyt  
illetné meg, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy egy devizakülföldi  
személy részére kellene ezeket a díjakat a Magyar Nemzeti Bank-  
ról számlájára átutalni.

Egyes esetekben nem könnyű annak megállapítása, hogy ilyen anyagi  
jogosítványoknál mi tekintendő az országhatár átlépése időpontjában  
meg volt vagyonnak. Találmányok esetében pl. előfordul, hogy a talá-  
lmányt még 1954-ben jelentették be, a gyártását rögtön megkezdték,  
de az Országos Találmányi Hivatal csak évek múlva, esetleg már a fel-  
találói díszidőltje után mondta ki a szabadalmat. A feltalálói dí-  
jat a gyártó ússza az évi gyártás eredményétől függően évenként utal-  
ja át a kerületi tanács VB. pénzügyi osztályához. A kerületi igaz-  
gatási osztályok a korábbi gyakorlatnak megfelelően minden egyes át-  
utalás alkalmával az 1957. évi 32. sz. tvr-nek megfelelően határozat-  
ot hoztak és - amennyiben 1957. július 2-ig igénybejelentés érkezett  
megállapították az így átutalt díj átszállását a hozzátartozó javára.

Az év elején a II. ker. Népi Ellenőrzési Bizottság az elsőfoku ha-  
tóságnál kifogásolta ezt a gyakorlatot, ezért egy konkrét ügyben a  
kerületi igazgatási osztály leállította a már jogerős határozat sze-  
rint átszállt pénzüsség kifizetését. A hozzátartozók a Legfőbb Ügy-  
séghez fordultak panasszal, majd a problémát mi is felvetettük a  
Legfőbb Ügyészségen 1959. április 15-én tartott megbeszélésén, ahol  
is e tekintetben részben egymással ellentétes ószerevételek hangot-  
tak el. Igóretet kaptunk, hogy - a P.M. és az MKB., valamint az I.M.  
meghallgatása után - e tekintetben állásfoglalás jelenik meg, erről  
azonban a mai napig nem értesültünk.

Magyar Országos  
Levéltár

XIV-A-9-a 129/1959 4d.



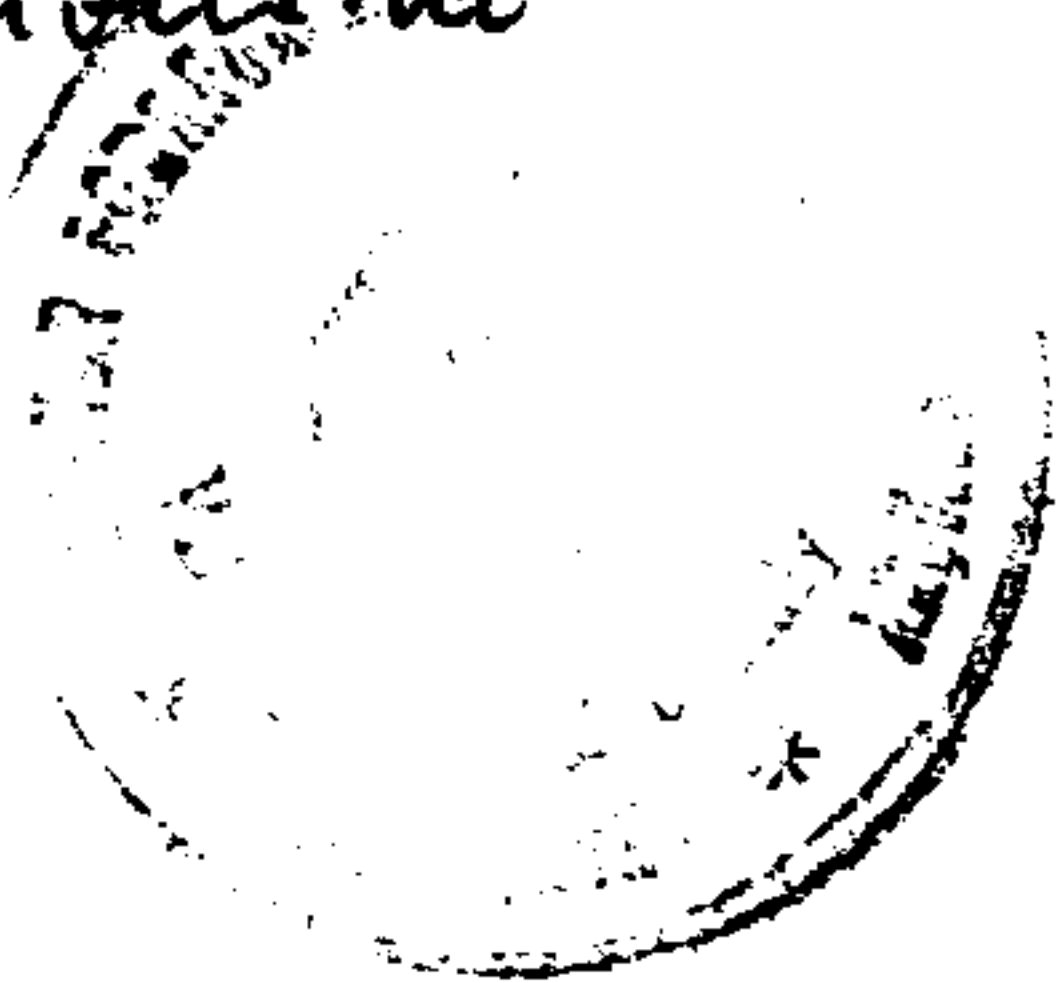
Az ilyen ügyekben - erre való tekintettel - a határozathozatalt  
elhalasztottuk, illetve a kifizetéseket leállítottuk.

B u d a p e s t, 1959. augusztus 3.

*A másolat híjelen  
Vellu'*

PH.

Dr. Malontai Aladár s.k.  
osztályvezető h.



Magyar Országos  
Levélár

XIX-A-9-a/129/1959 4) d. 3

Tárgy: az 1957.évi 32.sz.tvr.  
értelmezése.

Eln. 129/1959.

Hiv.sz: 8-12/1959.II.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány  
Titkársága Vb. Igazgatási Osztályának,  
Budapest.

Penti számú megkeresésére válaszolva közöljük, hogy a fővárosi tanács Vb. igazgatási osztályának előterjesztésében ismertetett - az Igazgatási osztály által követett - gyakorlattal egyetértünk. Ha a találmányi bejelentést a disszidált személy az országhatár átlépését megelőzően megtette, valóban megszerezte az igényt a feltalálói díjra. Ez a váromány vagyonnak minősül és így a vagyonnal való rendelkezés tekintetében az 1957. évi 32 tvr. és az 1/1957/VI.2./P.M.-I.M.sz. együttes rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni, többek között azt, hogy az említett jogszabályok szerint igényjogosultnak elismert személy részére a feltalálói díjat ki kell fizetni.

B u d a p e s t, 1959.évi augusztus hó 27.

*Vasvári*  
/;Tasnádi Emil:/

Magyar Országos  
Levéltár

XIX-A-9-129/1959 4/d.



Szám: 8-12/1959.II.  
Előadó: dr. Varga József

Tárgy: 1957. évi 32. sz. tvr.  
értelmezése.  
Hiv.szám: 44.412/1959.

*Z. Puskás*

Fővárosi tanács VB.  
Igazgatási Osztálya Vezetőjének  
B u d a p e s t .

A Kormány Titkárság VB. Igazgatási Osztályához tett fenti számú felterjesztésére állásfoglalásomról az alábbiakban tájékoztatom:

1./ Az 1/1957. (VI.2.) P.M.-I.M. együttes rendelet 23. §-a kivételt állapít meg az 1957. évi 32. sz. tvr.-ben foglalt vagyonszállási főszabály alól a személyhez fűződő jogok tekintetében.

A találmányi, szerzői, haszonélvezeti jogok, mint személyiséghez fűződő jogok nem vonhatók az 1957. évi 32. sz. tvr. és az 1/1957. (VI.2.) P.M.-I.M. sz. rendelet rendelkezései alá. Ezek a jogok nem szállnak át az "örökösökre", de átszállnak a jogokból eredő és az országhatár átlépésének időpontjáig esedékessé vált követelések, mint olyan jogositványok, amelyeket a felsorolt jogok magukba foglalnak.

Ezzel kapcsolatban nem volt szükséges az egyes személyhez fűződő jogokban foglalt vagyoni jogositványokról is rendelkezni, mert ez csak a főszabály ismétlését jelentette volna.

Az igazgatási eljárásban a lehetőségekhez mérten tisztázni kell, hogy a felsorolt jogokból keletkező vagyoni jogositványok mely része vált a határátlépés időpontja előtt esedékesé és az esedékes összegek átszállását az igénylő javára - a feltételek megléte esetén - meg kell állapítani.

Ha a találmány, stb. bejelentést a jogellenesen külföldre távozott személy az országhatár átlépését megelőzően megtette és a találmány, stb. alkalmazásra került, akkor megnyílt igénye a találmányi, stb. díjra. Ez a váromány vagyonnak minősül és a bejelentett találmány, stb. alkalmazása esetén, függetlenül attól, hogy elfogadták-e - létrejött vagyoni jogositvány (pénzösszeg) átszállását az elfogadástól függetlenül a jogosult igénylő javára meg kell állapítani.

Azok az összegek, amelyekre az igény a határátlépés időpontja után nyílt meg a jogellenesen külföldre távozott személyt, mint devizakülföldit illetik meg, felette csak a devizahatóság engedélyével szabad rendelkezni és a jogokból eredő mindegyik pénzösszeg a devizakülföldi zárolt belföldi számlájára fizetendő be.

Az ujtási díjra is a fenti szabályokat kell alkalmazni.

B u d a p e s t, 1959. október 27.

*Kaupis J. úr.*

Magyar Országos  
Levélár

XIX-A-9 -a 129/1959 459.



Tárgy: Az 1957 évi 32 sz. tvr. értelmezése

Eln. 129/2/1959

Hiv.sz. 8-12/1959 II.

Köcs. 2251-TO-404/11-el.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány  
Titkársága VB. Igazgatási Osztályának

B u d a p e s t

Fenti sz. megkeresésére mult év augusztus hó 27-én közöltük azt az álláspontunkat, hogy véleményünk szerint a disszidált személy igényt szerzett a feltalálói díjra, ha a találmányi bejelentést az országhatár átlépését megelőzően megtette és hogy ez a váromány olyan vagyonnak minősül, amelyről való rendelkezés tekintetében az 1957 évi 32 tvr. és az 1/1957/VI.2./P.M. I.M. sz. együttes rendelet rendelkezései irányadók.

Konkrét ügyben az Igazságügyminisztérium 10146/1959.I.M.II/1 sz. alatt a véleményünkkel ellentétesen foglalt állást a következőképpen: "Azok a pénzkövetelések, amelyek az országhatár átlépése után a külföldre távozott személyt továbbra is megillető szabadalomból keletkeznek, a külföldre távozott személyt illetik meg, aki azokkal a devizajog szabályai szerint rendelkezik."

Tekintettel a véleményeltérésre, kérem, hogy a Kormány hivatalos álláspontját mind az Igazságügyminisztériummal, mind velem közölni sziveskedjék.

Budapest, 1960. január 26.

Elvtársi üdvözlettel:

Vasvári  
/Tasnádi Emil/

Határozat: III. 10

Magyar Országos  
Levélár

XII-3-2-129/1959-11-10

MAGYAR FORRADALMI MUNKÁS-PARASZT KORMÁNY

TITKÁRSÁGA

VB. Igazgatási Osztály.

Szám: 8-5/1960.II.

Tárgy: 1957. évi 32. sz. tvr. értel-  
mezése.

Hiv.szám: 129/2/1959.

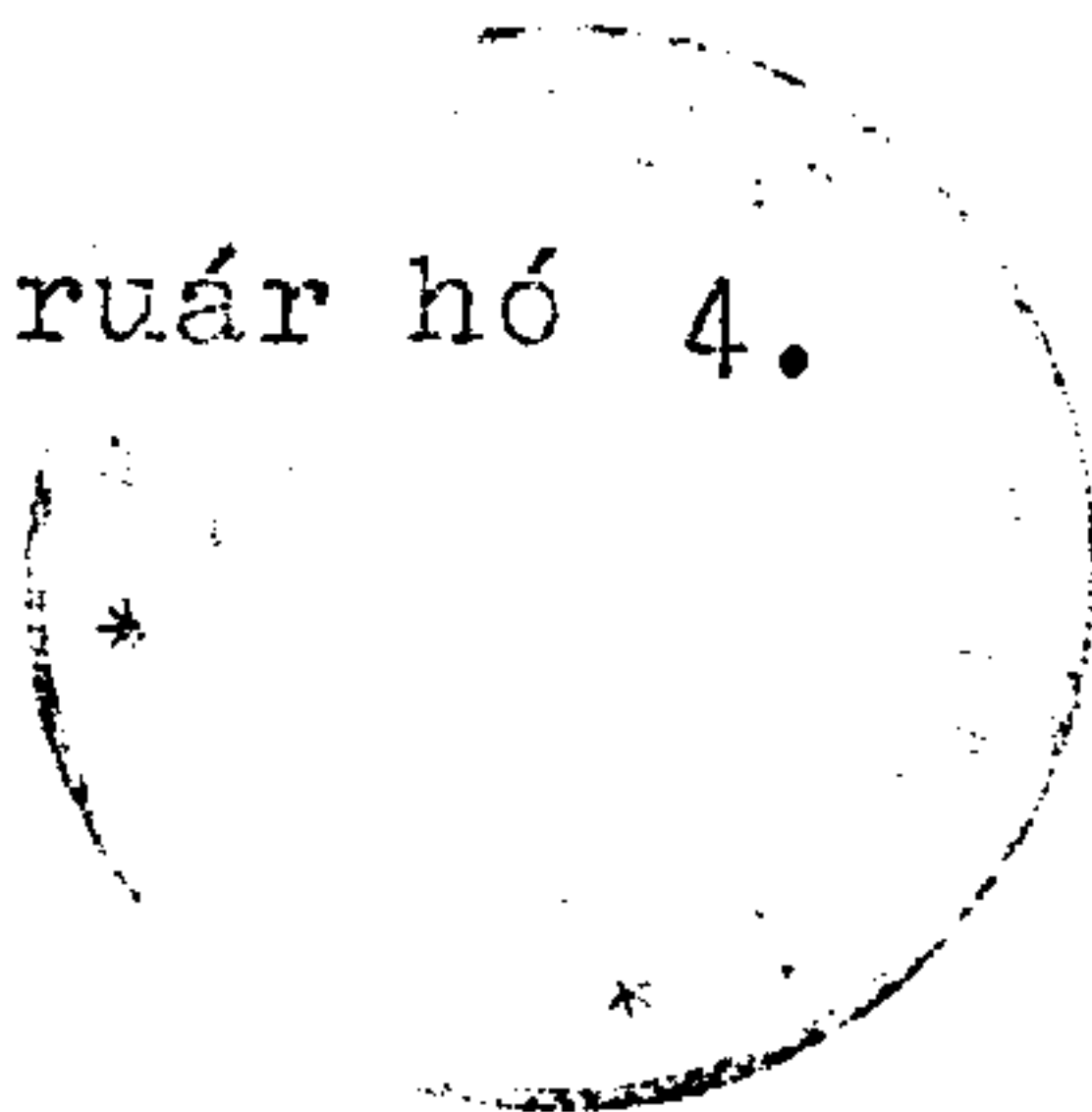
Melléklet: 1 db.

Tasnádi Emil Elvtársnak  
az Országos Találmányi Hivatal Elnökének  
B u d a p e s t .

Az 1957. évi 32. sz. tvr. értelmezésével kapcsolatos állásfoglalá-  
somat tudomásul vétel végett csatoltan megküldöm.

Állásfoglalásom másolatát az Igazságügyminisztériumnak is megkül-  
döttem.

B u d a p e s t , 1960. február hó 4.



*Kovács*  
(Dr. Kovács Tibor)

Magyar Országos  
Lsvéltár

XIX-A-9-a 129/1959 4/d.

MAGYAR FORRADALMI MUNKÁS-PARASZT KORMÁNY  
TITKÁRSÁGA

*Elu. 129/1959 /4*

*H. i. v. 10*

VB. Igazgatási Osztály.  
Szám: 8-8/1960.II.

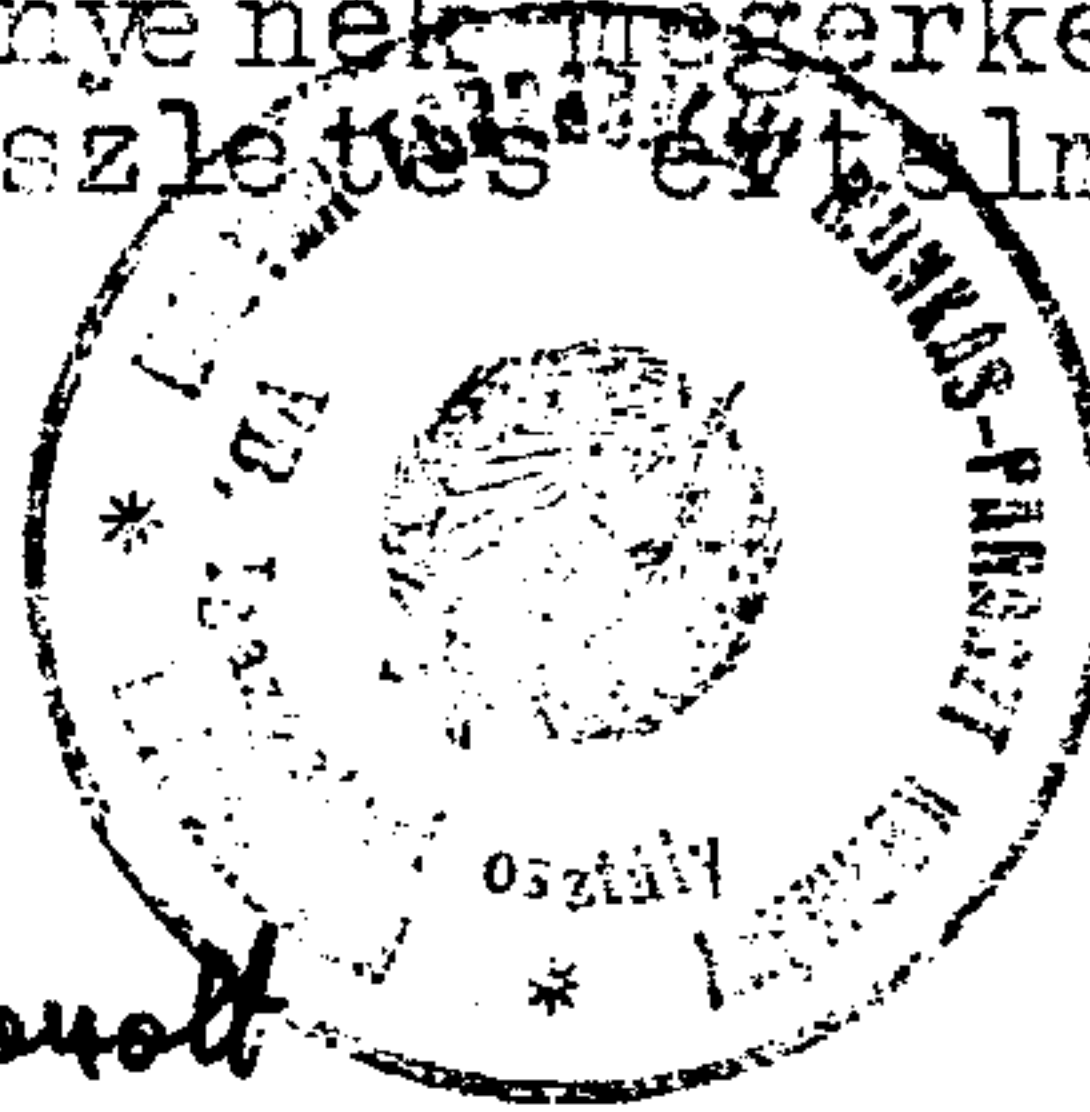
Tárgy: 1957. évi 32. tvr. értelmezése.  
Hiv.sz.: 129/3/1959.

Tasnádi Emil elvtársnak,  
az Országos Találmányi Hivatal elnökének,  
B u d a p e s t,

Fenti számra hivatozással tájékoztatom, hogy a 8/12/1959. II. számú állásfoglalásom értelmezése, illetve a kérdés körül a vita kiújult, ezért az állásfoglalásban foglalt jogértelmezési kérdésekkel kapcsolatban ismételten kértem a Pénzügyminisztérium véleményét.

A Pénzügyminisztérium véleményének megérkezése után az állásfoglalásomban foglalt kérdések részletes értelmezésével kapcsolatban tájékoztatni fogom.

Budapest, 1960. március 7.



*Kovács*  
/Dr. Kovács Tibor/

*1960. márc. 15-én válaszolt*

Magyar Országos  
Levélár

*XIX-A-9-129/1959 4jd*



Z. Puntai E.  
V.

Szám: 8-9/1960.II.

Tárgy: 1957. évi 32. sz. tvr. értelme-  
zése.

Hiv.szám: Eln. 129/3/1959.

Magyar Országos  
Levélár

XIX-A-9-a 129/1959 4jd

X. Sény

Tasnádi Emil Elvtársnak  
az Országos Találmányi Hivatal Elnökének  
B u d a p e s t .

Fenti számra hivatkozással a 8/12/1959.II. számú állásfoglalásom-  
mal kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom:

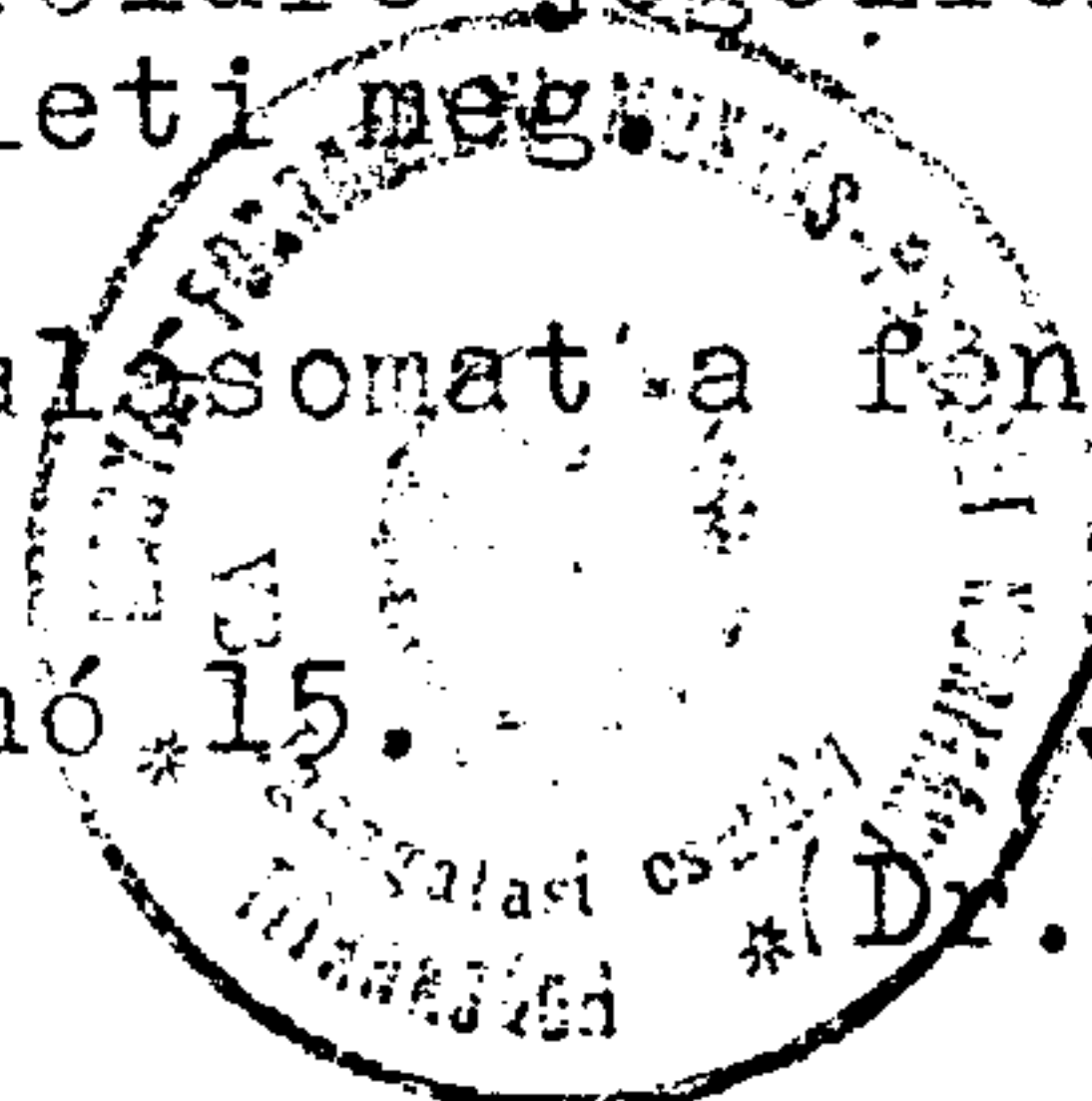
Az 1957. évi 32. sz. tvr-nek a találmányi, stb. jogokkal kapcsolo-  
latos rendelkezései helyes értelmezésének lényege, hogy a találmá-  
nyi, szerzői, haszonélvezeti jogok, mint a személyiséghez fűződő  
jogok nem vonhatók az 1957. évi 32. sz. tvr. és az 1/1957. (VI.2.)  
P.M.-I.M. sz. rendelet rendelkezései alá. Ezek a jogok, figyelem-  
mel arra, hogy személyiséghez fűződnek, nem szállnak át az "örö-  
köskre", de átszállnak a jogokból eredő és az országhatár átlé-  
pésének időpontjáig esedékessé vált követelések, mint olyan jog-  
sitványok, amelyeket a felsorolt jogok magukban foglalnak.

Vita volt a tekintetben, hogy a vagyonszállás szempontjából a  
követelések esedékessé válásának az időpontja-e, vagy a követelé-  
sek keletkezésének az időpontja-e az irányadó. Az Igazságügyminisz-  
térium a második megoldást tartotta elfogadhatónak. A Legfőbb  
Ügyészség és a Pénzügyminisztérium az első megoldást látta cél-  
szerűnek. A 8/12/1959.II. számú állásfoglalásomban a Legfőbb  
Ügyészség és a Pénzügyminisztérium álláspontját fogadtam el, így  
a vagyonszállás szempontjából a követelések esedékessé válásá-  
nak az időpontja a lényeges.

Probléma volt továbbá, hogy a vagyonszállás megállapítható-e ak-  
kor, ha az országhatár átlépését megelőzően a találmányt, stb-t  
nem fogadták el, de ténylegesen alkalmazták. E probléma úgy nyert  
megoldást, hogy függetlenül attól, hogy a találmányt stb. az or-  
szághatár átlépésének időpontja előtt elfogadták-e vagy sem, az  
országhatár átlépéséig esedékessé vált összegeknek a jogutód ja-  
vára történő megállapításáról kellett rendelkezni, míg a határ-  
átlépés után esedékessé vált pénzüsszegek a jogellenesen külföld-  
re távozott személyt mint devizakülföldit illetik meg, tehát e va-  
gyon átszállásáról a jogutód javára rendelkezni nem lehetett.  
A határátlépés időpontja után esedékessé vált pénzüsszegeket a jog  
ellenesen külföldre távozott személy zárolt belföldi számlájára  
kell átutalni. Ha tehát pl. az országhatár átlépését megelőzően  
a találmányt egy évvel bevezették, akkor az egy évi népgazdasági  
eredmény után kifizetendő díj, mind esedékességi összeg a feltalá-  
lót megilleti, tehát a határátlépés időpontjában a vagyonához  
tartozott, ezért átszállását a jogutód javára meg kell állapíta-  
ni. Az országhatár átlépése után keletkezett népgazdasági eredmény  
után járó feltalálói díj a külföldre jogellenesen távozott sze-  
mélyt, mint devizakülföldit illeti meg.

A 8/12/1959.II. számú állásfoglalásomat a fentieknek megfelelően  
kell értelmezni.

B u d a p e s t , 1960. június hó 15.



(Dr. Kovács Tibor)



Eln 129 / 1960  
1959

Magyar Országos  
Levélár

sz. Elnöki utasítás

XIX-A-9-a 129/1959 4/d.

Tárgyi Az 1957 évi 32.sz. tvr. értelmezése.

Az 1956 évi október hó 23 napját követően jogellenesen külföldre távozott személyek vagyoni helyzetének rendezéséről szóló 1957 évi 32.sz. törvényerejű rendelet 2 §-ának /1/ bekezdése akként rendelkezik, hogy a külföldre távozott személynek az országhatár átlépése időpontjában megvolt vagyona - erre az időpontra visszaható hatállyal - a törvényes öröklés szabályai szerint öröklésre jogosult személyekre illetőleg az 5 §-ban és a 9.§ /3/ bekezdésében meghatározott esetekben az államra száll át.

A tvr. végrehajtása tárgyában kiadott I/1957/VI.2./PM.-I.M. sz. együttes rendelet 23 §-a szerint a tvr. és az együttes rendelet rendelkezéseit nem lehet alkalmazni - többek között - a külföldre távozott személyt megillető szabadalmi oltalomban részesített találmányokra.

Az említett rendelkezések alkalmazása során több tekintetben vita merült fel.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány Titkárságának Vb. Igazgatási Osztálya a vitát az alábbiak szerint döntötte el.

Elsősorban megállapította, hogy a tvr.-nek a találmányi stb. jogokkal kapcsolatos rendelkezései helyes értelmezésének lényege az, hogy a ~~találmányi~~ találmányi, szerzői, használati jogok, mint személyiségi jogok nem vonhatók a tvr. és az együttes rendelet rendelkezései alá. Ezek a jogok figyelemmel arra, hogy személyiséghez fűződnek, nem szállanak át az "örökösökre", de átszállanak e jogokból eredő és az országhatár átlépésének időpontjáig esedékessé vált követelések, mint olyan jogosítványok, amelyeket a felsorolt jogok magukban foglalnak.

Azt a vitát, hogy a vagyonátzállás szempontjából a követelések esedékessé válásának időpontja az irányadó-e, az osztály akként döntötte el, hogy a vagyonátzállást a követelések esedékessé válásának időpontja határozza meg. E szerint, - függetlenül attól, hogy a találmányra az országhatár átlépését megelőzően a szabadalmat engedélyezték-e - a tényleges üzemszerű megvalósítás alapján az országhatár átlépéséig esedékessé vált feltalálói díjat az elismert "örökösöknek" kell kifizetni.

A határátlépés után esedékessé vált feltalálói díj a jogellenesen külföldre távozott személyt, mint devizakülföldit illetik meg, ezért azt részére zárolt belföldi számlájára kell átutalni.

Ha tehát pl. az országhatár átlépését megelőzően a találmányt egy évvel bevezették, akkor az egy évi népgazdasági eredmény után esedékessé díj a határátlépés időpontjában a feltaláló vagyonához tartozott, ezért azt az "örökösnek" kell kifizetni, viszont az országhatár átlépése után keletkezett népgazdasági eredmény alapján járó díj a külföldre jogellenesen távozott személyt mint devizakülföldit illeti meg és a díjat részére a zárolt számlára kell befizetni.

A fenti jogmagyarázat alapján kell eljárni a folyamatban lévő ügyekben is.

A 10/1959 sz. elnöki utasítás 3. pontja hatályát veszti.

114 Budapest, 1960. június 24.  
P. ... közteljes közhatalommal

Tasnádi Emil